

Motion till riksdagen

1986/87:Jo770

Anna Wohlin-Andersson m. fl. (c, s)

Vårjakten på sjöfågel

Sedan urminnes tider har vårjakten efter sjöfågel varit ett viktigt och mycket uppskattat inslag i den bofasta skärgårdsbefolkningens livsföring. Jakten gav skärgårdsbon rekreation samtidigt som den gav ett välkommet tillskott av färskt kött till hushållet. De fåglar som fälldes var i huvudsak hanfågel av ejder, storskrake och vigg. Samtidigt som skärgårdsbon gjorde en varsam beskattning av fågelbeståndet, bevakade och vårdade han sitt skärgårdsområde och dess rika djurliv.

Sedan mitten av 1950-talet är vårjakten förbjuden i Sverige. På Åland och i Finland är vårjakten fortfarande tillåten. Även Danmark uppges ha en form av vårvinterjakt. Den vårjakt som förekom efter den svenska ostkusten innebar aldrig något hot mot fågelstammarna. Det mesta talar snarare för att kombinationen en försiktig jakt, i förening med vård och tillsyn, snarare var till nytta för fågelbestånden. Ingen känner sin skärgård så väl, med dess speciella förutsättningar och behov, som de skärgårdsbor som fötts, levat och verkat i denna miljö generation efter generation. Att denna ansvarsmedvetna folkgrupp skulle skada sin egen livsmiljö och dess fågelliv, får anses som uteslutet.

Sjöfågelstammarna har i alla tider fluktuerat med olika tidsintervaller. Vissa perioder har det funnits rikligt med fågel, medan fågelbestånden några år senare varit avsevärt mindre. Det skall därvid noteras att jakten saknat betydelse för dessa variationer, som haft andra och fortfarande till stor del okända orsaker. 1977 föreslog regeringen i proposition 1977/78:37 att en starkt begränsad vårjakt skulle införas på försök. En av orsakerna till förslaget var att ejderstammen vid ostkusten vid denna tidpunkt var så stor att en viss beskattning av hanfågeln ansågs vara enbart till nytta för beståndet. Sakkunniga bedömare förutsåg att den stora anhopningen av fågel snart skulle brytas i en kraftig nedgång. Orsakerna till den beräknade nedgången förutsattes komma att vara parasitangrepp och andra epidemier samt därtill störningar vid häckningsplatserna genom anhopningar av det stora överskottet med hanfågel av främst ejder.

Riksdagen avisade förslaget om vårjakt med motiveringen att jakten skulle skada både sjöfågelbestånden och Sveriges internationella anseende. 1985 kom en kraftig nedgång i ejderstammen, utan att någon vårjakt hade förekommit. De sakkunniga bedömare fick rätt i sina förutsägelser.

Ett införande av en begränsad vårjakt på hanfågel av ejder 1978, skulle inte ha skadat fågelbeståndet, snarare tvärtom. Hade däremot vårjakten blivit införd enligt förslaget, skulle densamma ha fått skulden för att

ejderstammen minskat. Detta kan vara en nyttig lärdom när nya krav om förbud mot någon beprövad och ändamålsenlig jakt blir aktuella. Såväl långa tiders erfarenheter som forskningsresultat visar att jakten på småvilt, som regel, är försumbar för småviltstammarnas storlek. Ett visst jakttryck kan t. o. m. hålla en viltstam friskare och öka dess tillväxt. Forskningsförsök med moripa i Skottland tyder på detta.

För att bereda fastlandsbefolkningen ökade tillfällen till rekreation har det s. k. fria fisket införts på bl. a. skärgårdsbons eget fiskevatten. Vid jämförelse därmed är det förståeligt att skärgårdsbon känner sig diskriminerad, när han är förvägrad sin urgamla rätt att skjuta sig en husbehovsfågel under vårstrecket.

Med hänsyn till skärgårdsbefolkningens traditionsbundna krav om att återfå rätten till en begränsad vårjakt på hanfågel, främst av ejder, bör en sakkunnig utredning granska nuvarande förutsättningar för en starkt begränsad form av vårjakt. Till ledning för utredningens arbete kan valda delar av 1977 års utredningsmaterial komma till användning.

Hemställen

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi

att riksdagen beslutar hos regeringen begära att en sakkunnig utredning tillsätts med uppgift att skyndsamt undersöka förutsättningarna för en begränsad vårjakt efter sjöfågel, förbehållen den bofasta skärgårdsbefolkningen.

Stockholm den 26 januari 1987

Anna Wohlin-Andersson (c)

Christer Skoog (s)

Karl-Anders Petersson (c)

Mot. 1986/87
Jo770